

NÁRODNÁ RADA SLOVENSKEJ REPUBLIKY



ZÁKON

z 9. decembra 2025

o Úrade na ochranu obetí trestných činov a oznamovateľov protispoločenskej činnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Národná rada Slovenskej republiky sa uzniesla na tomto zákone:

Čl. I

§ 1

Zriadenie a postavenie Úradu na ochranu obetí trestných činov a oznamovateľov protispoločenskej činnosti

- (1) Zriaďuje sa Úrad na ochranu obetí trestných činov a oznamovateľov protispoločenskej činnosti (ďalej len „úrad“) ako nezávislý orgán štátnej správy s celoštátnou pôsobnosťou, ktorý chráni práva a oprávnené záujmy obetí trestných činov a oznamovateľov pri oznamovaní protispoločenskej činnosti.
- (2) Úrad je rozpočtovou organizáciou. Návrh rozpočtu sa predkladá ako súčasť kapitoly Všeobecná pokladničná správa. Schválený rozpočet úradu môže znížiť v priebehu kalendárneho roku len Národná rada Slovenskej republiky (ďalej len „národná rada“).
- (3) Sídлом úradu je Bratislava.
- (4) Úrad na plnenie svojich úloh môže zriaďovať a zrušovať detašované pracoviská mimo svojho sídla a určovať územný obvod ich pôsobnosti.
- (5) Podrobnosti o organizácii úradu upraví organizačný poriadok úradu, ktorý vydá predseda úradu.

§ 2 Pôsobnosť úradu

Úrad

- a) vykonáva pôsobnosť na úseku ochrany obetí trestných činov podľa osobitného predpisu,¹⁾
- b) vykonáva pôsobnosť na úseku ochrany oznamovateľov kriminality a inej protispoločenskej činnosti podľa osobitného predpisu.²⁾

§ 3 Predseda úradu

(1) Na čele úradu je predseda, ktorý zodpovedá za činnosť úradu. Predsedu úradu volí a odvoláva národná rada spomedzi kandidátov navrhnutých vládou Slovenskej republiky (ďalej len „vláda“) podľa § 4.

(2) Funkčné obdobie predsedu úradu je sedem rokov. Tá istá osoba môže byť zvolená za predsedu úradu len raz.

(3) Za predsedu úradu možno zvoliť len toho, kto

- a) je štátnym občanom Slovenskej republiky,
- b) je spôsobilý na právne úkony v plnom rozsahu,
- c) je bezúhonný,
- d) má vysokoškolské vzdelanie druhého stupňa,
- e) nie je členom politickej strany ani politického hnutia,
- f) posledných päť rokov pred zvolením nevykonával funkciu prezidenta Slovenskej republiky (ďalej len „prezident“), poslanca národnej rady, poslanca Európskeho parlamentu, člena vlády, predsedu, vedúceho, riaditeľa alebo podpredsedu ostatného ústredného orgánu štátnej správy alebo orgánu štátnej správy s celoštátnou pôsobnosťou, štátneho tajomníka, verejného ochrancu práv, generálneho tajomníka služobného úradu, predsedu samosprávneho kraja, primátora mesta alebo starostu obce a
- g) svojím doterajším pôsobením v osobnom, verejnom a profesijnom živote dáva záruku, že bude svoju funkciu vykonávať riadne, čestne a zodpovedne.

(4) Za bezúhonného sa na účely tohto zákona nepovažuje ten, kto bol právoplatne odsúdený za úmyselný trestný čin a v prípade obzvlášť závažného zločinu, trestného činu zneužívania právomoci verejného činiteľa, trestného činu prijímania úplatku, trestného činu podplácania a trestného činu nepriamej korupcie aj ten, komu bolo odsúdenie za takýto trestný čin zahladené alebo na ktorého sa hľadí, akoby nebol pre takýto trestný čin odsúdený. Bezúhonnosť sa preukazuje špecializovaným výpisom z registra trestov. Na účel preukázania bezúhonnosti fyzická osoba poskytne komisii (§ 5) údaje potrebné na vyžiadanie špecializovaného výpisu z registra trestov.³⁾ Údaje podľa tretej vety komisia bezodkladne zašle v elektronickej podobe

¹⁾ Zákon č. 274/2017 Z. z. o obetiach trestných činov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

²⁾ Zákon č. 54/2019 Z. z. o ochrane oznamovateľov protispoločenskej činnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

³⁾ § 16 ods. 3 zákona č. 192/2023 Z. z. o registri trestov a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

prostredníctvom elektronickej komunikácie Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky na vydanie špecializovaného výpisu z registra trestov.

(5) Funkcia predsedu úradu je nezlučiteľná s výkonom funkcie podľa odseku 3 písm. f), s výkonom funkcie sudcu, prokurátora, člena Bankovej rady Národnej banky Slovenska, štatutárneho orgánu, s členstvom v riadiacom orgáne, dozornom orgáne alebo kontrolnom orgáne právnickej osoby okrem valného zhromaždenia a členskej schôdze, ani s členstvom v politickej strane alebo v politickom hnutí. Predseda úradu nesmie vystupovať v mene politickej strany alebo politického hnutia alebo pôsobiť v ich prospech.

(6) Výkon funkcie predsedu úradu sa skončí

- a) uplynutím funkčného obdobia,
- b) vzdaním sa funkcie,
- c) odvolaním z funkcie,
- d) smrťou alebo vyhlásením za mŕtveho.

(7) Predsedu úradu odvolá národná rada na návrh vlády, ak

- a) stratil bezúhonnosť,
- b) mu bola obmedzená spôsobilosť na právne úkony,
- c) prestal spĺňať podmienku nezlučiteľnosti podľa odseku 5 alebo
- d) nevykonáva svoju funkciu najmenej šesť po sebe nasledujúcich mesiacov.

(8) Národná rada môže pozastaviť výkon funkcie predsedovi, ak bolo proti nemu začaté trestné stíhanie v súvislosti s výkonom jeho funkcie.

(9) Predsedovi úradu patrí mesačne plat vo výške platu poslanca národnej rady, začínajúc prvým dňom mesiaca, v ktorom bol zvolený. Predsedovi úradu patrí mesačne paušálna náhrada na pokrytie nevyhnutných výdavkov za služby a iných osobných výdavkov súvisiacich s vykonávaním funkcie v sume 50 % platu. Nárok na paušálnu náhradu vzniká odo dňa začatia vykonávania funkcie a zaniká dňom skončenia vykonávania funkcie. Paušálna náhrada sa určuje pevnou sumou zaokrúhlenou na celé euro nahor. Plat a paušálnu náhradu predsedovi úradu určuje vláda.

(10) Na predsedu úradu sa nevzťahujú ustanovenia o odmeňovaní podľa osobitného predpisu⁴⁾ okrem ustanovení o odmeňovaní podľa osobitného predpisu,⁵⁾ ktoré sa na plat predsedu použijú primerane.

§ 4

Verejné vypočutie

(1) Vláda môže národnej rade navrhnúť kandidátov na predsedu úradu len po ich verejnom vypočutí a po ich hodnotení komisiou.

⁴⁾ § 124 až 154, § 156, § 157 a 159 zákona č. 55/2017 Z. z. o štátnej službe a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

⁵⁾ § 155, § 158 a 160 zákona č. 55/2017 Z. z. v znení neskorších predpisov.

(2) Komisia zverejní výzvu na prihlásenie záujemcov o kandidatúru na predsedu úradu do 15 dní od svojho vymenovania prostredníctvom vysielania Slovenskej televízie a rozhlasu, na webovom sídle Úradu vlády Slovenskej republiky (ďalej len „úrad vlády“) a najmenej v jednom denníku celoštátnej periodickej tlače. Výzva nesmie byť zverejnená kratšie ako 30 dní. Vo výzve komisia určí, aké doklady preukazujúce splnenie podmienok podľa § 3 ods. 3 na predsedu úradu je potrebné zaslať a štruktúru životopisu, ktorý musí záujemca o kandidatúru priložiť; prílohou k životopisu musia byť najmenej dve písomné referencie od spolupracovníkov záujemcu o kandidatúru alebo osobností spoločenského života a zdôvodnenie kandidatúry. Životopis, referencie a odôvodnenie zverejní komisia na webovom sídle úradu vlády do piatich pracovných dní od skončenia výzvy na prihlásenie kandidátov na predsedu úradu.

(3) Verejné vypočutie sa uskutoční do 30 dní od skončenia výzvy na prihlásenie záujemcov o kandidatúru na predsedu úradu. Na verejné vypočutie pozve komisia každého záujemcu o kandidatúru, ktorý spĺňa podmienky podľa § 3 ods. 3 na predsedu úradu a predložil v určenej lehote svoj životopis so všetkými prílohami; záujemcu, ktorý nespĺňa zákonné podmienky alebo ktorý nepredložil v určenej lehote svoj životopis so všetkými prílohami, komisia na verejné vypočutie nepozve, o čom ho upovedomí. Komisia pozve záujemcu o kandidatúru na verejné vypočutie najmenej sedem dní pred jeho začatím s uvedením dátumu, miesta a hodiny verejného vypočutia; v tejto lehote zároveň na webovom sídle úradu vlády zverejní dátum, miesto a hodinu verejného vypočutia a tematické okruhy otázok, ktoré bude na verejnom vypočutí klásť prihláseným záujemcom. Verejné vypočutie sa uskutočňuje tak, aby možnosť klásť otázky prihláseným záujemcom o kandidatúru mali aj prítomní členovia vlády, poslanci národnej rady a zástupcovia verejnosti, pričom môže ísť len o otázky týkajúce sa pôsobnosti úradu, otázky, ktoré majú za cieľ overiť predpoklady pre výkon funkcie predsedu úradu alebo otázky smerujúce k overeniu riadiacich schopností. Verejné vypočutie je vysielané naživo na webovom sídle úradu vlády a celý záznam z verejného vypočutia sa najneskôr nasledujúci pracovný deň zverejní na webovom sídle úradu vlády.

(4) Komisia vyhodnotí prihlásených záujemcov o kandidatúru do 15 dní od verejného vypočutia a navrhne vláde dvoch záujemcov, ktorí boli v hodnotení najúspešnejší. Súčasťou materiálu predloženého vláde na schválenie je zápisnica z verejného vypočutia, ktorá obsahuje najmenej spôsob hodnotenia, hodnotenie všetkých prihlásených záujemcov a ich výsledné poradie podľa hodnotenia; materiál predložený komisiou úrad vlády zverejní na svojom webovom sídle.

§ 5

Komisia

(1) Komisia má päť členov. Po jednom členovi komisie vymenúva prezident, vláda, verejný ochranca práv, úrad vlády a poradný orgán vlády v oblasti mimovládnych organizácií a rozvoja občianskej spoločnosti. Za člena komisie možno vymenovať len toho, kto svojím doterajším pôsobením v osobnom, verejnom a profesijnom živote dáva záruku, že bude svoju funkciu vykonávať riadne, čestne, zodpovedne a nestranne.

(2) Prezident, verejný ochranca práv, úrad vlády a poradný orgán vlády v oblasti mimovládnych organizácií a rozvoja občianskej spoločnosti sú povinní oznámiť vláde nimi vymenovaného člena komisie najneskôr šesť mesiacov pred uplynutím funkčného obdobia predsedu úradu; súčasťou oznámenia je aj predloženie štruktúrovaného životopisu člena komisie. Ak orgán

oprávnený vymenovať člena komisie neoznámí vláde vymenovaného člena komisie ani do desiatich dní od uplynutia lehoty podľa predchádzajúcej vety, chýbajúceho člena komisie vymenuje bezodkladne vláda. Zoznam členov komisie spolu s ich životopismi zverejní úrad vlády na svojom webovom sídle najneskôr nasledujúci pracovný deň po oznámení vymenovania člena komisie vláde.

(3) Ak výkon funkcie predsedu úradu zanikne inak ako uplynutím funkčného obdobia, orgány oprávnené vymenovať člena komisie podľa odseku 1 sú povinné vymenovať a oznámiť vláde členov komisie do 30 dní od zániku výkonu funkcie predsedu úradu; odsek 2 sa vzťahuje primerane.

(4) Člen komisie sa ujíma svojej funkcie vymenovaním; funkcia členovi komisie zanikne zvolením predsedu úradu národnou radou.

(5) Činnosť komisie riadi jej predseda, ktorého si zvolia členovia komisie spomedzi seba. Predsedu komisie počas jeho neprítomnosti zastupuje ním písomne poverený člen komisie.

(6) Funkcia člena komisie je čestná funkcia. Členovi komisie patrí náhrada preukázaných cestovných výdavkov⁶⁾ spojených s výkonom funkcie, ktorú poskytuje úrad vlády.

(7) Úlohy spojené s odborným, organizačným, personálnym, administratívnym a technickým zabezpečením činnosti komisie plní úrad vlády.

(8) Na platnosť rozhodnutia komisie je potrebná nadpolovičná väčšina hlasov všetkých členov komisie. Podrobnosti o postupe komisie pred výberovým konaním, rokovaní komisie, spôsobe hodnotenia prihlásených záujemcov, rozhodovaní komisie, o účasti na jej zasadnutiach upravuje rokovací poriadok, ktorý schvaľuje komisia; rokovací poriadok komisia zverejní na webovom sídle úradu vlády najneskôr nasledujúci pracovný deň po jeho schválení.

(9) Ak vláda do 30 dní od predloženia návrhu podľa § 4 ods. 4 neschválí záujemcov navrhnutých komisiou, komisia zverejní novú výzvu na prihlásenie záujemcov o kandidatúru na predsedu úradu. Komisia zverejní novú výzvu aj vtedy, ak národná rada nezvolí predsedu úradu.

§ 6 Podpredseda úradu

(1) Predsedu úradu zastupuje podpredseda úradu, ktorého vymenúva a odvoláva predseda úradu. Podpredseda úradu zastupuje predsedu úradu v čase jeho neprítomnosti a keď funkcia predsedu úradu nie je obsadená v rozsahu jeho práv a povinností. Podpredsedu úradu môže predseda úradu poveriť aj v iných prípadoch, aby ho zastupoval v rozsahu jeho práv a povinností.

(2) Na podpredsedu úradu sa vzťahujú ustanovenia § 3 ods. 3, ods. 4 prvá veta a druhá veta, ods. 5 a 6.

⁶⁾ Zákon č. 283/2002 Z. z. o cestovných náhradách v znení neskorších predpisov.

(3) Na účel preukázania bezúhonnosti fyzická osoba poskytne úradu údaje potrebné na vyžiadanie špecializovaného výpisu z registra trestov. Údaje podľa prvej vety úrad bezodkladne zašle v elektronickej podobe prostredníctvom elektronickej komunikácie Generálnej prokuratúre Slovenskej republiky na vydanie špecializovaného výpisu z registra trestov.

§ 7

Prechodné ustanovenia

(1) Úrad na ochranu oznamovateľov zriadený podľa doterajších predpisov sa ku dňu účinnosti tohto zákona zrušuje. Úrad sa ku dňu účinnosti tohto zákona stáva právnym nástupcom Úradu na ochranu oznamovateľov a preberá všetky jeho práva a povinnosti ku dňu účinnosti tohto zákona.

(2) Finančné prostriedky a majetok vo vlastníctve Úradu na ochranu oznamovateľov sa ku dňu účinnosti tohto zákona stávajú finančnými prostriedkami a majetkom úradu.

(3) Práva a povinnosti Úradu na ochranu oznamovateľov vrátane práv a povinností zo štátnozamestnaneckých pomerov, pracovnoprávných vzťahov a iných právnych vzťahov zamestnancov prechádzajú ku dňu účinnosti tohto zákona na úrad.

(4) Funkcia predsedu Úradu na ochranu oznamovateľov a funkcia podpredsedu Úradu na ochranu oznamovateľov zanikajú ku dňu účinnosti tohto zákona.

(5) Ak sa v doterajších právnych predpisoch používa pojem „Úrad na ochranu oznamovateľov“ vo všetkých gramatických tvaroch, rozumie sa tým „Úrad na ochranu obetí trestných činov a oznamovateľov protispoločenskej činnosti“ v príslušnom tvare.

(6) Funkciu predsedu úradu podľa tohto zákona vykonáva odo dňa účinnosti tohto zákona do zvolenia prvého predsedu úradu zástupca štatutárneho orgánu, ktorého vymenuje predseda národnej rady; za zástupcu štatutárneho orgánu možno vymenovať osobu, ktorá spĺňa podmienky podľa § 3 ods. 3.

(7) Funkčné obdobie zástupcu štatutárneho orgánu podľa odseku 6 zaniká najneskôr ku dňu vzniku funkcie prvého predsedu úradu podľa tohto zákona. Ak sa skončí výkon funkcie zástupcu štatutárneho orgánu podľa odseku 6 pred zvolením prvého predsedu úradu, predseda národnej rady bezodkladne vymenuje nového zástupcu štatutárneho orgánu, ktorého funkčné obdobie zaniká ku dňu vzniku funkcie prvého predsedu podľa tohto zákona. Za zástupcu štatutárneho orgánu podľa predchádzajúcej vety možno vymenovať osobu, ktorá spĺňa podmienky podľa § 3 ods. 3.

(8) Orgán podľa § 5 ods. 1 oznámi vláde vymenovaného člena komisie do 15 dní od nadobudnutia účinnosti tohto zákona.

(9) Komisia zverejní výzvu na prihlásenie záujemcov o kandidatúru na prvého predsedu úradu podľa § 4 ods. 2 do 15 dní odo dňa účinnosti tohto zákona.

§ 8 Transpozičné ustanovenie

Týmto zákonom sa preberajú právne záväzné akty Európskej únie uvedené v prílohe.

Čl. II

Zákon č. 274/2017 Z. z. o obetiach trestných činov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 231/2019 Z. z., zákona č. 217/2021 Z. z., zákona č. 49/2023 Z. z. a zákona č. 157/2025 Z. z. sa mení a dopĺňa takto:

1. V § 15 ods. 1 sa slová „ministerstvo spravodlivosti“ nahrádzajú slovami „Úrad na ochranu obetí trestných činov a oznamovateľov protispoločenskej činnosti (ďalej len „úrad“)“.
2. V § 16 ods. 1 sa slová „ministerstvo spravodlivosti“ nahrádzajú slovom „úrad“ a slová „ministerstva spravodlivosti, ktoré“ sa nahrádzajú slovami „úrade, ktorý“.
3. V § 16 ods. 5 sa slová „Ministerstvo spravodlivosti je povinné“ nahrádzajú slovami „Úrad, je povinný“.
4. V § 21 ods. 2 sa slová „Ministerstvo spravodlivosti je oprávnené“ nahrádzajú slovami „Úrad je oprávnený“.
5. Slová „ministerstvo spravodlivosti“ vo všetkých tvaroch sa v § 16 ods. 4 a 6, § 17, § 18 ods. 2 a § 22 ods. 2 nahrádzajú slovami „úrad“ v príslušnom tvare.
6. Za § 35a sa vkladá § 35b, ktorý vrátane nadpisu znie:

„§ 35b

Prechodné ustanovenie k úpravám účinným od 1. januára 2026

Konania vo veciach podľa tretej časti začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa predpisov účinných do dňa nadobudnutia účinnosti tohto zákona.“

Čl. III

Zákon č. 54/2019 Z. z. o ochrane oznamovateľov protispoločenskej činnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 189/2023 Z. z. a zákona č. 157/2025 Z. z. sa mení a dopĺňa takto:

1. V § 1 ods. 1 písmeno c) znie:
„c) pôsobnosť Úradu na ochranu obetí trestných činov a oznamovateľov protispoločenskej činnosti (ďalej len „úrad“)“.

2. Za § 7 sa vkladajú § 7a a 7b, ktoré vrátane nadpisov znejú:

„§ 7a

Preskúmanie ochrany v rámci trestného konania

(1) Počas poskytovania ochrany chránenému oznamovateľovi podľa § 4 je prokurátor povinný priebežne preskúmať, či kvalifikované oznámenie, na základe ktorého rozhodol o poskytnutí ochrany, spĺňa podmienku kvalifikovanosti podľa § 2 písm. c) a či bolo urobené v dobrej viere.

(2) Skutočnosti podľa odseku 1 je prokurátor povinný preskúmať aj na základe podnetu zamestnávateľa chráneného oznamovateľa, ak tento podnet obsahuje informácie majúce priamu súvislosť s posúdením kvalifikovanosti oznámenia a konaním chráneného oznamovateľa v dobrej viere.

(3) Ak prokurátor postupom podľa odseku 1 alebo odseku 2 zistí, že oznámenie nespĺňa podmienku kvalifikovanosti podľa § 2 písm. c) alebo že nebolo urobené v dobrej viere, zruší rozhodnutie, ktorým sa poskytla ochrana.

§ 7b

Preskúmanie ochrany v rámci správneho konania

(1) Počas poskytovania ochrany chránenému oznamovateľovi podľa § 6 je správny orgán povinný priebežne preskúmať, či kvalifikované oznámenie, na základe ktorého rozhodol o poskytnutí ochrany, spĺňa podmienku kvalifikovanosti podľa § 2 písm. c) a či bolo urobené v dobrej viere.

(2) Skutočnosti podľa odseku 1 je správny orgán povinný preskúmať aj na základe podnetu zamestnávateľa chráneného oznamovateľa, ak tento podnet obsahuje informácie majúce priamu súvislosť s posúdením kvalifikovanosti oznámenia a konaním chráneného oznamovateľa v dobrej viere.

(3) Ak správny orgán postupom podľa odseku 1 alebo odseku 2 zistí, že oznámenie nespĺňa podmienku kvalifikovanosti podľa § 2 písm. c) alebo že nebolo urobené v dobrej viere, zruší rozhodnutie, ktorým sa poskytla ochrana.“

3. V § 8 ods. 1 písmeno e) znie:

„e) zrušením rozhodnutia, ktorým sa poskytla ochrana podľa tohto zákona.“

4. V § 10 ods. 11 a § 22 ods. 5 písm. c) sa slová „§ 13 ods. 6“ nahrádzajú slovami „§ 13 ods. 1“.

5. Nadpis nad § 13 sa vypúšťa.

6. Nadpis pod § 13 znie: „Úrad“.

7. V § 13 sa vypúšťajú odseky 1 až 5.

Doterajšie odseky 6 až 17 sa označujú ako odseky 1 až 12.

8. V § 13 ods. 2 sa slová „odseku 6“ nahrádzajú slovami „odseku 1“.
9. V § 13 ods. 4 sa slová „odseku 8“ nahrádzajú slovami „odseku 3“.
10. V § 13 ods. 8 sa slová „predkladá národnej rade“ nahrádzajú slovami „predkladá Národnej rade Slovenskej republiky (ďalej len „národná rada“)“.
11. § 14 až 17 sa vrátane nadpisov vypúšťajú.

Čl. IV

Zákon č. 192/2023 Z. z. o registri trestov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 161/2024 Z. z., zákona č. 179/2024 Z. z., zákona č. 299/2024 Z. z. a zákona č. 294/2025 Z. z. sa mení a dopĺňa takto:

1. V § 21 sa odsek 5 dopĺňa písmenom l), ktoré znie:
„l) Kancelárii Národnej rady Slovenskej republiky na účely ustanovenia do funkcie zástupcu štatutárneho orgánu Úradu na ochranu obetí trestných činov a oznamovateľov protispoločenskej činnosti, ktorý vykonáva funkciu do zvolenia prvého predsedu tohto úradu, predsedom Národnej rady Slovenskej republiky.“.
2. V § 30 ods. 2 písm. b) sa za slová „ustanovenia do funkcie“ vkladajú slová „predsedom Národnej rady Slovenskej republiky alebo“.

Čl. V

Tento zákon nadobúda účinnosť 30. decembra 2025 okrem čl. I až III a čl. IV bodu 1, ktoré nadobúdajú účinnosť 1. januára 2026.

prezident Slovenskej republiky

predseda Národnej rady Slovenskej republiky

predseda vlády Slovenskej republiky